

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnium Generalium Et Provincialium Collectio Regia

Ephesini Concilii Generalis Pars III. Sub Cælestino papa I. anno CCCCXXXI.

Parisiis, 1644

Aduersus illos qui aiunt, quod sola relatione Deum Verbum deceant
humana. Cap. XXVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15241

ANNO
CHRISTI
431.

debeat adorare: adoratur autem porro idem, quasi maior adorante natura, eo quod intelligitur Deus.

*f. nos

Adoratione vero non est diuidendum in hominem seorsum, & Deum seorsum: nec vero tamquam Deo coniunctum æqualitate dignitatis & diuisis substantiis, cum ipso adorari dicimus hominem, (id enim extremæ impietatis plenissimum est:) sed vnum adorandum hominem factum & incarnatum Dei Verbum; ita tamen, vt credamus corpus ei adunatum, animam iuxta *habuisse rationalem. Neque enim Deus omnipotens duos primogenitos præcepit oportere tam a nobis, quam a sanctis angelis adorari. vnus est enim, qui est introductus in orbem terrarum. Et si introductionis modum curiosius perferutemur, carnalis dispensationis mysterium inueniemus. Introductus est autem in orbem terrarum tunc, cum factus est homo, licet natura sua distare ab orbe longissime videatur, & in diuinitatis eminentia vere esse credatur. Alius est enim præter elementa creator ipsorum. Ergo super ea quæ ipse condidit, secundum naturam est, quod natura sit Deus. Vnus tamen, vt ante dixi, adorandus est, & tunc cum in multis fuerit fratribus. tunc enim propterea dictus est primogenitus. Vnum Filium adorauit cæcus a natiuitate sua, cum præcipuo mirabilique modo sanatus est. Nam cum inuenisset eum, inquit, in templo Iesus, dixit: Tu credis in Filium Dei? Ille autem dixit: Quis est Domine, vt credam in eum? Christus vero ei seipsum cum corpore demonstrabat: Et vidisti quidem eum, & qui loquitur tecum, ipse est. Vides, quod singulari numero vtatur, non permittens Deum & hominem seorsum intelligi? Imo vero, & si quis hominem nominauerit Emmanuelem, minime quidem communem hominem significauit, sed Dei Verbum adunatum nostræ naturæ: sicut vnum hominem adorauere beati discipuli, cum eum videntes miris modis inter aquas ambulare, adorant, dicentes: Vere Filius Dei es. Si vero hominem cum Deo coadorari dixerimus, diuisionem spatiosissimam inducemus. Σὺν enim semper, quod Latine est, Cum, si in significatione vnitatis quæ est per compositionem, ponatur, duo omnino cogit intelligi. Quemadmodum enim nemo sibi conuiuere dicitur, neque concœnare, aut coadorare, vel coambulare (duarum enim personarum significationem inducit præpositio verbo præposita) ita etiam si quis coadorari hominem cum Deo dixerit, duos plane Filios dicit, & eos esse disunctos. Vnitatis enim ratio si in sola dignitatis æqualitate siue auctoritatis intelligatur, non esse vera conuincitur: idque a nobis iam pluribus ante probatum est.

Aduersus illos qui aiunt, quod sola relatione Deum Verbum deceant humana. CAP. XXVIII.

GARRIUNT nonnulli de carnis dispensatione Vnigeniti, & venerabile & magnum ac supernis spiritibus amabilissimum mysterium, per quod etiam saluati sumus, ad sensus fragiles deferentes, decus contaminant pulcritudinemque veritatis, cum eos oporteat si quid non recte habere videatur, roborare conari, sed & magis in-

spicere subtili acutoque mentis oculo sacrarum propositum literarum, atque rectum ita iter ingredi, sectantes ea quæ patres sanctissimi examinarunt, qui sancti Spiritus illuminationibus eruditi sanxere nobis symbolum fidei. Dicunt autem, ipsum, quod ex Patris substantia inæstimabiliter natum est, Deum Verbum, per quod omnia facta sunt quæ in cælo & quæ in terra, propter nos homines & nostræ salutis causa descendisse, carnem factum, passum, ascendisse in cælum venturum per tempora, iudicare viuos & mortuos. Verum nonnulli sunt, doctos se esse scientesque opinantes, & supercilio & tumore inflati, qui si hæc verba audierint, derident, & ea quæ tamquam recte sunt dicta, deliramenta magis existimant; cum præsertim credamus, illuminatione Spiritus sancti patuisse sanctis patribus scientiam veritatis. At illi, tamquam si soli possint meliora sentire, non ipsum existimant vnigenitum Dei Filium, quod est ex substantia eius Deum Verbum, passum esse sua carne pro nobis humane, licet eo quod Deus intelligitur, in sua natura habeat vt pati non possit: hominem autem seorsum & separatim eum ponentes, qui est ex sancta Virgine procreatus; deinde ei, quantum ipsis videtur, modum gloriæ tribuentes, adunatum fuisse dicunt Verbo Dei & Patris: & rationem adunationis exponentes, donatam esse ipsi dicunt a Deo æqualitatem dignitatis siue auctoritatis, & vt simili appellatione & Christus & Filius dicatur & Dominus. Sin vero etiam passus esse aliquid dicatur homo qui ab ipsis excogitatur, oportere aiunt in ipsum Deum Verbum referri, eo quod coniunctus sit ipsi æqualitate dignitatis, cum naturis diuersis vnusquisque id sit, quod est.

Matth. 4.
Ioan. 4.
Matth. 14.
Ioan. 19.

Explanabo autem vim sententiarum, quantum ipse valuero, sacrarum literarum exempla proponens. Esuriit Christus, itinere fatigatus est, dormiuit, ingressus est in nauculam, pulsatus est a ministris verberibus, a Pilato flagellatus est, sputamina militum excepit, qui lancea latus pungentes, acetum mixtum felle ori eius obtulerunt; gustauit autem & mortem cruce, passus & alia conuitia Iudæorum. Hæc omnia homini quidem contigisse commemorant; referri vero in Filii * veri personam. At nos credimus, sicut in vnum Deum Patrem omnipotentem, omnium visibilium & inuisibilium factorem, ita etiam in vnum Dominum nostrum Iesum Christum Filium eius. diuidere vero seorsum in hominem Emmanuelem recusamus, & seorsum in Verbum. Scientes autem, quod Verbum factum sit iuxta nos homo, vere ipsum eundemque dicimus Deum de Deo; humane vero hominem iuxta nos ex muliere. Affirmamus autem, propter familiaritatem carnis quidem eum infirmitates fuisse perpeffum; seruasse vero naturæ suæ impassibilitatem, eo quod non homo erat solum, sed idem etiam Deus natura. Et quemadmodum erat proprium corpus ipsius, ita etiam naturales corporis & inculpabiles passiones, nec non ea quæ ei illata sunt petulantia nonnullorum. Patiebatur autem impassibiliter, qui non idcirco se humiliavit, vt esset tantum similis nostri; sed quia, vt ante dixi, naturæ suæ, vt istis omnibus superior, seruasset. At si diceremus, quod per con-

* al. Dei

ANNO
CHRISTI
431.

uersionem vel commutationem naturæ suæ in naturam transferit carnis, necesse erit omnibus modis nos vel inuitos confiteri, arcanam diuinamque naturam fuisse passibilem. Sin autem manserit incommutatus, licet iuxta nos homo sit factus, & est proprium cælestis naturæ, vt pati non possit; deinde per adunationem ipsius fuerit corpus passibile patitur corpore patiente, eo quod ipsius fuisse dicitur proprium; manet vero ipse impassibilis, eo quod ipsius est porro proprium, vt pati non possit. Et si glorificatus est Emmanuel per passionem, vt ipse dixit, cum pro nobis preciosam crucem esset passurus: *Nunc glorificatus est filius hominis*; cur passionis gloriam homini tribuentes solam habenti coniunctionem cum eo in æqualitate dignitatis, non erubescunt? Nam, sicut ipsi existimant, coniunxit sibi secundum voluntatem Patris & complacitum, hominem: similiter & eum suæ gloriæ parem effecit, & concessit vt simili appellatione Christus & Filius & Deus nominetur & Dominus. Ergo neque incarnatum est vere Verbum, nec prorsus homo est factum; & forte etiam falsos mendacesque dicere doctores sanctos mundi totius, nullum patiatur detrimentum. Aut enim dicant, imo magis procedant in medium, probaturi, quod coniunctionis, quæ ab ipsis inducitur, modus habeat vim, & idem Verbum hominem factum: aut si ea non ita habere existimant, quare coniunctionis nobis inconiunctæ modum excogitant, veritate neglecta; cum deceat eos dicere, humanitati nostræ adunatum fuisse Dei Verbum & Patris? Ita enim carne quidem propria intelligitur passus humana; quantum vero pertinet ad diuinitatis naturam, molestiæ omnis expers, vt Deus.

Quod vero relationem nominantes, quæ nescio quo modo ab ipsis reperta est, gloriæ detrahant Emmanuel, quodque cum vix vnum sanctorum efficiant prophetarum, & quod inter mensuras constituent plurimorum, in eoque procul dubio capiantur, probabo porro, diuinæ scripturæ ponens exempla. Murmurabat aliquando in deserto aduersus Moysem & Aaron populus Israel, dicens: *Vtinam mortui essemus, percussi a Domino in Ægypto, cum sedebamus ad ollas carniū, & edebamus carnes vsque ad satietatem.* Dicit deinde sapientissimus Moyses (erat enim consequens tam temere impatientes confutare:)
Nos autem qui sumus? neque enim aduersum nos est murmuratio vestra, sed aduersus Deum. Regnabat autem per illa tempora etiam Deus omnipotens per sanctos prophetas in populo Israel. Illi autem in hoc etiam pusillanimes accedebant ad diuinum Samuel, dicentes: *Ecce tu senuisti, & filii tui non ambulant in viis tuis: & nunc constitue super nos regem, qui iudicet nos, sicut & cetera gentes habent.* Molestè quidem nimis ferebat id propheta. Ait autem Deus omnipotens: *Audi vocem populi, sicut locutus est ad te: quia te non spreuerunt, sed me, ne regnem super eos.* Dixit autem alicubi etiam Christus sanctis apostolis: *Qui recipit vos, me recipit.* Nec non etiam misericordes pro tribunali suo allocuturum se pollicetur: *Venite benedicti Patris mei, percipite paratum vobis regnum a constitutione mundi.* Probitatis vero ipsorum mores familiariter agnoscens de his, quibus bene consultum fuerat ab

Ioan. 13.

Exod. 16.

Ibidem.

1. Reg. 8.

Ibid.

Matth. 10.

Matth. 25.

Ibid.

ipsis: *Quamdiu feceritis, inquit, vni horum minimorum, mihi fecistis.* Ecce in his relationis modus qualis sit cognoscitur. Vehementer murmurabat aduersus Moysen & Aaron populus Israel, & res quidem hæc habet relationem in Deum: erant tamen Moyses & Aaron homines similes nostri. Eodem pacto etiam in aliis intelliges, quorum nuper fecimus mentionem: sed erant quidem, vt ante dixi, sancti & admirabiles homines, homines tamen similes nostri. Eone igitur modo etiam homo Deo Verbo coniunctus, vt illi aiunt, relationem in id suarum habeat passionum? Et quomodo iam non sit homo communis, & seorsum, & aliud nihil? Ergo non est vere Deus Emmanuel, non vnigenitus Filius, non Deus secundum naturam. Deinde, quam ob causam nemo aliorum a Deo Verbo honoratus est æqualitate dignitatis, siue auctoritatis; solum autem hunc paria omnia sortitum fuisse contendunt; maxime cum Deus saluator omnium non iudicat ad personam, sed iustum iudicium, sicut ipse commemorat?

*Matth. 22.**Ioan. 5.*

Quare ergo confidet solus? quomodo veniet iudex obsequentibus angelis? Quare autem solus tam a nobis, quam a supernis principibus adoratur? Sed valde, * inquit: te enim quoque id agere inuenimus. Passim enim ipsum confiteris, quatenus ei carnis attribuis passiones, licet impassibilem serues vt Deum. At nos, vir optime, cum prius adunauerimus Verbum & hominem, carni quidem passiones tribuimus, impassibilem vero vt Deum seruauimus. Nam licet factus sit similis nostri; attamen scire debemus cælestium dignitatum, & diuinæ eius eminentiæ maiestatem. Præmissa igitur vnitatem ea, qua quasi aliquo fundamento fidei præiacto, carne quidem passum esse confitemur, mansisse vero extra passiones; quippe cum in se habeat vt pati non possit. Sin vero in partem ponamus Deum & hominem, naturas a se diuidentes, & secundum solam relationem dicamus Deum Verbum sua duxisse ea quæ corpori contigerunt; Moyses quippe & Aaron modum habebit is, qui ex sancta Virgine procreatus Emmanuel, quod est interpretatum, *Nobiscum Deus.* Ergo & ipsi per prophetas sanctos dicant: *Dorsum meum posui in flagella, maxillas autem meas in palmas: faciem autem meam non auerti a confusione sputorum.* Porro: *Infoderunt manus meas & pedes meos, numerauerunt omnia ossa mea.* Et porro: *Dederunt in cibum meum hyssopum, & in siti mea obtulerunt mihi acetum.* Ipsi omnia hæc Vnigenito attribuimus, quæ pro nobis dispensatorie carne passus est, secundum scripturas. Viuifica enim eius passione nos sanati sumus, & infirmatus est propter peccata nostra ipse; impassibilem vero eum natura esse cognoscimus. Nam si, vt dudum dixi, idem homo est simul & Deus, sunt quidem certe humanitatis eius passiones: porro Dei proprium est, vt impassibilis intelligatur. Hæc ita sentientes seruabimus pietatem, & per rectas cogitationes & sensus ad cælestis vocationis palmam peruenimus in Christo, per quem, & cum quo, Deo & Patri gloria cum Spiritu sancto. Amen.

*Matth. 7.**Isa. 50.**Psal. 21.**Psal. 67.**Isa. 53.*